

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Samråd i MOF den 5. oktober 2016 om samrådsspørgsmål A-D om ophør af bevilling til TÆNK Kemi

Deltagere: Åbent samråd i MOF

Budskab: At besvare samrådsspørgsmålene, som lyder:

Samrådsspørgsmål A

Hvilke hensyn ligger til grund for regeringens beslutning om ikke at forlænge bevillingen for Forbrugerrådet Tænk Kemi bl.a. set i lyset af den positive evaluering fra PlanMiljø i marts 2016, og at eksempelvis kemiluppen er meget populær blandt danskerne, og hvilke konsekvenser vil det få for forbrugeroplysning om kemi i hverdagsprodukter?

Samrådsspørgsmål B

Ministeren bedes redegøre for, hvem der i stedet for Forbrugerrådet Tænk Kemi skal vejlede forbrugerne i at undgå problematiske kemikalier, når ministeren selv medgiver, at reguleringen ikke er god nok, samt om ministeren mener, at Miljøstyrelsens forbrugeroplysning er tilstrækkelig og hvis dette er tilfældet baggrunden herfor.

Samrådsspørgsmål C

Hvordan forholder ministeren sig til kritikken fra Forbrugerrådets formand Anja Philip, der udtaler ”Det er fuldstændig ubegribeligt, at regeringen vil lade forbrugerne helt i stikken. Forskere, myndigheder og politikere er enige om, at reguleringen af kemikalier ikke er god nok i dag”?

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Samrådsspørgsmål D

Hvordan hænger nedskæringer på kemikalieområdet sammen med ”Aftale om ny kemikalieindsats 2014-2017”, hvor der lægges vægt på, at Danmark skal spille en toneangivende rolle på kemiområdet og sikre ambitiøs regulering og tydelig og troværdig information og øget viden om kemikalier i forbrugerprodukter, og hvad kan ministeren fortælle om regeringens ambitioner på kemiområdet i årene efter 2017, hvor en ny kemiindsats skal aftales?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Lea Wermelin (S), Maria Reumert Gjerding (EL), Christian Poll (ALT), Ida Auken (RV) og Trine Torp (SF).

Kontaktpersoner: Marie Louise Flach de Neergaard (6198 8414)

Tak for spørgsmålene, som jeg gerne vil besvare samlet.

Samrådsspørgsmål A - bevillingen for Forbrugerrådet

Tænk Kemi

Som det første vil jeg gerne sige, at Forbrugerrådet TÆNK Kemi har gjort en stor og flot indsats i forhold til at gennemføre de initiativer, som den tidligere regering aftalte med Enhedslisten.

Det har været tydeligt i den offentlige debat, at TÆNK Kemi har fået sat kemikalierne i vores hverdagsprodukter på dagsordenen.

Det har jeg tidligere kvitteret for, og det vil jeg gerne gentage her i dag.

Jeg har forstået, at deres app Kemiluppen i gennemsnit bliver brugt 9.000 gange dagligt og har haft 2,4 mio. scanninger pr. 1. september 2016.

Det er flot.

Når det er sagt, så vil jeg samtidig gøre klart, at her ikke er tale om en nedskæring eller nedprioritering af kemiområdet. Regeringens indsats på området bygger på de to brede aftaler Kemikalieindsat 2014-2017 og Fødevareforlig 3.

Hertil kommer, at jeg netop har lanceret en kemipakke til næsten 6 mio. kr. En pakke, som skal sikre mere viden og bedre styr på uønsket kemi i danskernes hverdag. Det kommer jeg ind på senere.

Parallelt hermed har vi afsat midler til at styrke Miljøstyrelsens og Fødevarestyrelsens fælles informationsindsats på kemiområdet.

For så vidt angår udløbet af TÆNK Kemis bevilling, så vil nogle udlægge det, som at vi nu lægger os ned for kritikken fra erhvervsorganisationerne og naturligvis findes der papirer i ministeriet, hvor en sådan udlægning drages, men faktum er, at der hele tiden har været tale om en midlertidig bevilling – både da den blev afsat i 2014 og nu hvor den står til at løbe ud.

Vi er i en situation, hvor vi skal få mest muligt ud af de skatte kroner, der er. Jeg mener, at der med TÆNK Kemis succes netop er skabt et godt fundament for, at Forbrugerrådet TÆNK, uden tilskud, kan fortsætte deres arbejde med at oplyse forbrugerne om hverdagsprodukter.

Så jeg vil opfordre Forbrugerrådet TÆNK til at drage nytte af den etablerede platform og forbrugerefterspørgsel.

Samrådsspørgsmål B – vejledning af forbrugerne

Når det kommer til uvildig og uafhængig information, så varetager Miljøstyrelsen **OG** Fødevarestyrelsen til min fulde tilfredshed opgaven med information og formidling af viden til borgere og virksomheder om kemi i forbrugerprodukter og fødevarer. Og styrelserne kommunikerer aktivt og balanceret den komplekse viden om kemikalier, som gives videre med de nødvendige nuancer.

Kemikalier er en helt nødvendig del af vores hverdag. De er i alt, hvad vi omgiver os med - i vores tøj, i madkassen og i vores mobiltelefon.

Langt de fleste af de kemikalier, vi omgiver os med, er ikke farlige og udgør ikke en risiko for hverken mennesker eller miljø. Der findes dog problematiske kemikalier i en række af vores dagligdagsprodukter. Dem skal vi undgå.

Forbrugerne ved ikke nok om risikoen ved problematiske kemikalier, eller hvor de problematiske kemikalier findes. Og der er en stor efterspørgsel efter mere viden.

Som forbruger kan det være svært at gøre det "rigtige" – både fordi det er svært at tilegne sig viden om, hvad der er de gode valg, og fordi de gode valg ofte er individuelle og kan være besværlige og dermed uattraktive.

Der er heller ikke altid enighed om, hvad der er de gode valg.

Derfor er der et behov for solid faglig formidling af viden om kemikaliernes påvirkning af sundhed og miljø.

Miljøstyrelsen og Fødevarestyrelsen er de kompetente myndigheder for kemi i fødevarer og forbrugerprodukter.

De mange svære budskaber om kemikalier og den store mængde af ny viden, som styrelserne genererer, bliver formidlet på en forståelig og afbalanceret måde.

Styrelserne kommunikerer om forekomsten af de problematiske kemikalier i forbrugernes hverdag, dér hvor de udgør en risiko.

De informerer også om, hvordan man kan undgå eller reducere udsættelsen for de problematiske kemikalier. Det kan f.eks. være ved at begrænse brugen af de produkter, der indeholder dem, lufte ud, vælge nogle produkttyper fra eller vælge miljømærkede produkter.

Styrelserne har særligt fokus på børn, unge og gravide, da de udgør en ekstra følsom målgruppe.

Styrelserne kommunikerer via informationskampagner, undervisningsmateriale, nyheder på nettet,

information på deres hjemmesider og via Facebook. Og direkte til de borgere, som henvender sig.

Styrelserne kommer til gengæld ikke med anbefalinger eller råd om brug af konkrete produkter.

Jeg har tidligere lanceret begrebet miljøfrihed. Og frihed betyder ikke bare frihed til den enkelte landmand. Det betyder også frihed til forbrugerne, så de kan træffe deres personlige valg om, hvilke kemikalier de ønsker at være særligt forsigtige overfor, uden at det skyldes myndighedernes moraliseren.

Som myndighed skal vi altid basere os på et solidt fagligt grundlag. Det vil sige, at den viden, de data og de faglige eksperter, vi baserer os på, skal være i orden.

Men den viden, vi får, er ikke bare 'sort' eller 'hvid'. Den er nuanceret, og derfor skal der også kommunikeres balanceret, så vi giver forbrugerne den nødvendige viden om kemi, uden at gøre dem unødvendigt bekymrede.

Vi skal huske på, at lovgivningens fornemmeste opgave netop er at beskytte forbrugerne og sørge for at lægge rammerne for, hvad sikre produkter skal leve op til. Det er både til gavn for borgerne og retssikkerheden for virksomhederne.

Og som jeg indledte med, tager regeringen opgaven med at værne om danskernes sundhed og miljøet alvorligt. Forbrugerne skal beskyttes og oplyses bedst muligt i forhold til uønsket kemi i hverdagen.

Derfor prioriterer jeg med kemipakken fra i sommer at sikre mere viden i 2016 og 2017 om problematisk kemi i danskernes hverdag og at styrke arbejdet med at regulere stofferne gennem EU.

Der er som sagt afsat næsten 6 mio. kr. til pakken. Det drejer sig bl.a. om yderligere viden om kombinationseffekter, fokus på fluorkemikalier og om tatoveringsfarver.

Samrådsspørgsmål C – er reguleringen god nok i dag?

Jeg har fokus på, at vi får en stærk EU-kemikaliereregulering, fordi langt de fleste forbrugerprodukter, vi omgiver os med, er produceret uden for Danmarks grænser.

Derfor skal vi presse på i EU, så der skabes en europæisk efterspørgsel efter produkter uden problematisk kemi. Gennem EU-regler og europæisk efterspørgsel vil der for alvor være potentiale til at skubbe udviklingen i den rigtige retning.

Samrådsspørgsmål D – nuværende og kommende kemikalieindsats

Jeg er meget optaget af, at vi får taget bedst mulig hånd om de problemstillinger, der er omkring forbrugerbeskyttelse mod problematisk kemi.

Derfor håber jeg, at vi traditionen tro kan samles om en fælles indsats fremover, så Danmark stadig kan gå forrest i arbejdet for at beskytte forbrugerne, værne om miljøet og fremtidssikre den danske kemiindustri.

Den gældende politiske aftale om Kemikalieindsats 2014-17 udløber med udgangen af næste år, og Fødevareforlig 3 udløber i 2018.

Vi er så småt ved at skyde arbejdet i gang for en ny kemiindsats efter 2017, der skal være fælles for miljø- og fødevareområdet. Det skaber helt nye muligheder, at vi med regeringens sammenlægning af miljø- og fødevareområdet nu kan se mere samlet på forbrugernes udsættelse for kemi.

I løbet af efteråret tager vi det første skridt ved helt indledningsvist at involvere alle væsentlige interessenter på kemiområdet.

Det er min ambition, at vi i dialog kan skabe grundlaget for en bred politisk aftale om en ny fælles kemiindsats 2018-21.

